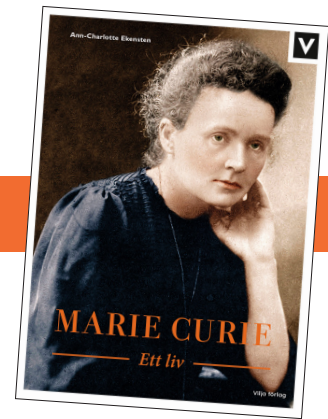

Marie Curie – Ett liv

ORDLISTA

förebild (sida 4, rad 11) en person att se upp till och inspireras av

doktorsavhandling (sida 21, rad 2) en längre rapport om ny forskning

grundämne (sida 22, rad 4) ett ämne som bara består av en sorts atomer

dragig (sida 26, rad 2) när luft kommer in genom t.ex. springor i väggar och vid fönster

Finns det andra ord som är nya för dig? Skriv dem, slå upp dem och skriv förklaringar.

Arbeta med ordlistan

Gå tillbaka till boken. Läs meningarna där orden i ordlistan finns.

Förklara med egna ord vad meningarna betyder.

Skriv en egen mening med varje ord i ordlistan.

Fler ord

I boken finns rutor med ordförklaringar. Skriv en mening om varje ord.

1. fysik
2. kemi
3. vetenskap
4. experiment
5. professor
6. stipendium
7. laboratorium
8. magnetism
9. stål
10. doktor
11. uran
12. strålning
13. radioaktivitet
14. Nobelpriset
15. Nobelkommittén
16. patent

GRAMMATIK

Adjektiv

Adjektiv är ord som beskriver saker, människor och djur, till exempel "liten", "glad" och "lång". Färger är också adjektiv.

1. Gör en lista med tio adjektiv i boken som beskriver Marie Curie.
2. Skriv lika många adjektiv som beskriver dig själv.
3. Vilka likheter och skillnader finns mellan dig och Marie Curie?

Verb

Boken är skriven i preteritum (dåtid). Stryk under verben i meningarna nedan. Skriv sedan om dem så att verben står i presens (nutid).

Exempel:

Det berömda universitetet Sorbonne lockade elever från hela världen.

Det berömda universitetet Sorbonne lockar elever från hela världen.

1. Hon satt längst fram.
2. Marie hyrde ett billigt rum.
3. Marie behövde ett laboratorium.
4. Pierre blev kär i Marie.
5. Efter ett tag blev Marie gravid.
6. Pierre dog i en olycka.
7. 1911 kom ett brev från Sverige.
8. Efter kriget fortsatte Marie att forska.

LÄSFÖRSTÅELSE

En ovanlig kvinna

Skriv tre saker som gjorde Marie Curie till en ovanlig kvinna.

Vilka områden fick Marie Curie Nobelpriset i?

Vad tyckte hon om att göra på fritiden?

En nyfiken flicka från Polen

Vad hette Marie Curie när hon föddes?

Hur fick hon sina nya namn?

Var och när föddes hon?

Hur var Marie Curie som barn?

Varför ville hon studera i Paris?

Var studerade hon innan hon reste dit?

Tåget till Paris

Hur lång tid tog det att åka tåg mellan Warszawa och Paris?

Varför tyckte Marie Curie att det var jobbigt att lämna Polen?

Vilken skola studerade hon på?

Varför var det så få kvinnor som studerade på universitetet?

Toppstudent på Sorbonne

Vad studerade Marie först?

Varför flyttade hon ifrån sin syster?

Hur gick studierna?

Arbete och kärlek

Varför behövde Marie tillgång till ett laboratorium?

Hur träffade hon sin blivande man Pierre?

Vad var deras gemensamma dröm?

När gifte de sig?

Vad gjorde de på sin bröllopsresa?

Familjen var viktig

Vad hette deras första barn?

Vad jobbade Marie med?

Vem var barnvakt?

Vad var speciellt med den skola som Marie Curie startade?

Marie börjar forska

Vad krävs för att bli doktor i fysik?

Vad vill hon forska om?

Vad är ett grundämne?

Hur många kända grundämnen finns det idag?

Vad är periodiska systemet?

Vad är radioaktivitet?

Två nya grundämnen

Hur och varför undersökte Marie och Pierre mineralet pechblände?

Vilka två tidigare okända grundämnen upptäckte Marie och Pierre Curie?

Nobelpris i fysik

Varför blev Pierre arg när han såg brevet till Nobelkommittén i fysik?

Vad hände efter att de hade fått Nobelpriset?

Den farliga strålningen

Vilka risker finns det med strålning?

Varför skyddade inte Marie och Pierre sig mot strålningen?

Varför sökte inte Marie patent på sitt arbete?

Varför användes radium i en massa produkter?

Varför ville så många lyssna till Marie Curies första föreläsning på Sorbonne?

Nobelpris i kemi

Varför tilldelades Marie Curie Nobelpriset i kemi?

Vad hände efter att hon hade tagit emot priset?

Radiuminstitutet

Varför behövde Marie Curie ett större laboratorium?

Vad trodde hon att radium kunde användas till?

Vad heter institutet nu?

Första världskriget

Vad gjorde Marie Curie under kriget?

Maries sista tid

Vad skrev Marie i rapporten från 1925?

Vad dog Marie Curie av?

Vad hette Pierre och Maries två döttrar och vad jobbade de med?

SKRIVA

Sammanfatta

Gör en sammanfattning av boken genom att skriva 1–2 meningar om varje kapitel.

1. En ovanlig kvinna
2. En nyfiken flicka i Polen
3. Tåget till Paris
4. Toppstudent på Sorbonne
5. Arbete och kärlek
6. Familjen var viktig
7. Marie börjar forska
8. Två nya grundämnen
9. Nobelpris i fysik
10. Den farliga strålningen
11. Nobelpris i kemi
12. Radiuminstitutet
13. Första världskriget
14. Maries sista tid

Beskriv ett foto

1. Välj ett foto från boken.
2. Motivera (berätta varför) du valde det.
3. Skriv om vad du ser på fotot.
4. Beskriv de känslor du får när tittar på fotot.

Gör en karta

Gör en karta, för hand eller i *Google maps*, med de platser som Marie Curie bodde på och besökte.

Händelse och tanke

Välj två betydelsefulla händelser ur boken.

Berätta vad som händer, vilka som är med och varför du anser att händelserna är viktiga.

Använd punkterna nedan som stöd.

1.
 - Den första händelsen jag har valt är ...
 - Jag valde den eftersom ...
 - Det som händer är ...
 - De som är med är ...
 - Det är en viktig händelse för att ...
 - Den får mig att tänka på ...
2.
 - Den andra händelsen jag har valt är ...
 - Jag valde den eftersom ...
 - Det som händer är ...
 - De som är med är ...
 - Det är en viktig händelse för att ...
 - Den får mig att tänka på ...

Min framtid

Marie ville studera och forska. Det var hennes dröm. Vad är din dröm? Skriv en text där du beskriver något du verkligen vill göra i framtiden.

Du kan använda följande fraser som stöd:

- I framtiden vill jag ...
- Det är viktigt för mig eftersom ...
- Ett första steg mot min dröm är att ...
- Därefter vill jag ...
- Jag hoppas ...

Skriv en faktatext

I boken om Marie Curie nämns en rad andra, kända personer som var viktiga för vetenskapen.

- Pierre Curie
- Henri Becquerel
- Alfred Nobel
- Albert Einstein

Välj en av personerna och hitta mer information om hen. Skriv sedan en faktatext om personen.

Utgå från följande frågor:

1. Var och när föddes personen?
2. Hur var hens uppväxt?
3. Vilka bra och dåliga saker hände i hens liv?
4. Vad är hen känd för?
5. Varför anser du att personen är viktig?